

Det Centrale Handicapråd

Holdninger hvor står vi?

Sekretariatschef Andreas Jull Sørensen,
Det Centrale Handicapråd

BAGGRUND

- Enheden for Antidiskrimination og Det Centrale Handicapråd er gået sammen om en holdningsundersøgelse. Den udføres af Incentive.
- Enheden for Antidiskrimination skal bruge undersøgelsens viden til at tilrettelægge indsatser, herunder kampagner, der skal forebygge og mindske omfanget af diskrimination mod mennesker med fysisk eller psykisk funktionsnedsættelse. Når den endelige undersøgelse foreligger, vil EFA medvirke til oplysning ved direkte dialogmøder med kommuner og virksomheder og mere generelle tiltag som fx målrettede kampagner
- Det Centrale Handicapråd skal bruge undersøgelsen i arbejdet med en strategi for at flytte holdninger og gøre op med fordomme, som leveres til regeringen ved udgangen af 2015.
- Strategien og antidiskriminationsarbejdet er en del af regeringens handicappolitiske handlingsplan.

UNDERSØGELSENS OPBYGNING

- Vi undersøger holdninger på tre områder:
  - Beskæftigelse, uddannelse og det sociale liv.
- Vi bruger cases med tre forskellige handicap:
  - Kørestolsbruger, døv person og person med ADHD.
- Vi spørger også personer med handicap om deres oplevelser og forventninger.

UNDERSØGELSENS FORM

- Resultaterne i dag er fra en forundersøgelse udført på Userneeds' internetpanel med godt 1100 besvarelser.
- Den endelige undersøgelse bliver udsendt til repræsentativt udtrukne danskere. Vi har et mål på 8000 besvarelser.
- Den endelige undersøgelse vil gøre det muligt at lave solide analyser på undergrupper – fx mennesker med handicap under uddannelse.

JERES INPUT I DAG

- Om lidt bliver I præsenteret for nogle resultater.
- Resultaterne kan fortolkes på forskellig vis.
- I får en række spørgsmål til jeres opfattelse af resultaterne.
- Vi vil bruge jeres svar i vores arbejde.

BESKÆFTIGELSE

#DCHårsmøde2015

Det Centrale Handicapråd

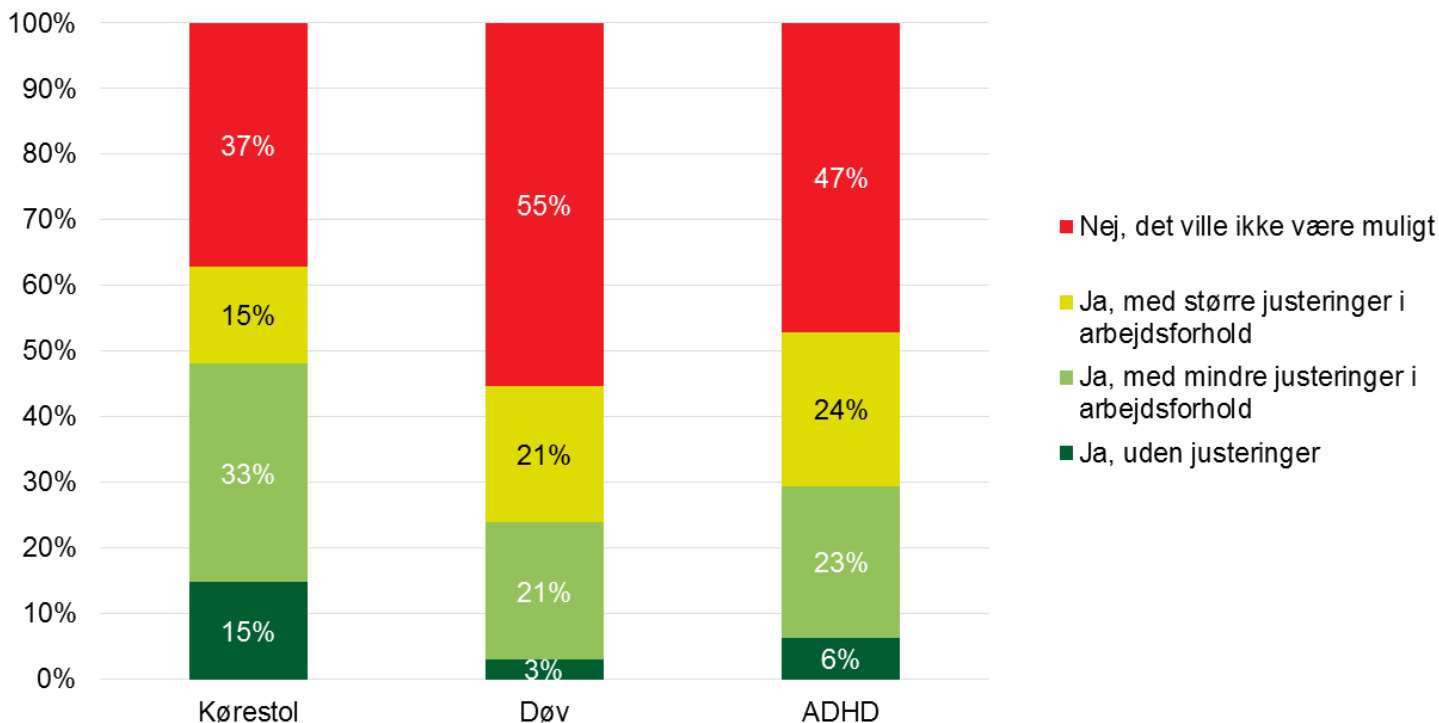
STATUS FOR BESKÆFTIGELSE

- Beskæftigelsesgraden for mennesker uden handicap er 78 procent.
- Beskæftigelsesgraden for mennesker med handicap er 44 procent.
- Forskellen på 34 procentpoint er den fjerdestørste i Europa.

SKEPSIS I FORHOLD TIL HANDICAP OG EGET JOB

Tror du, at en person med dette handicap, som i øvrigt minder om dig selv med hensyn til uddannelse, erfaring, alder og køn, vil kunne varetage dit job (efter en oplæringsperiode)?

#DCHårsmøde2015

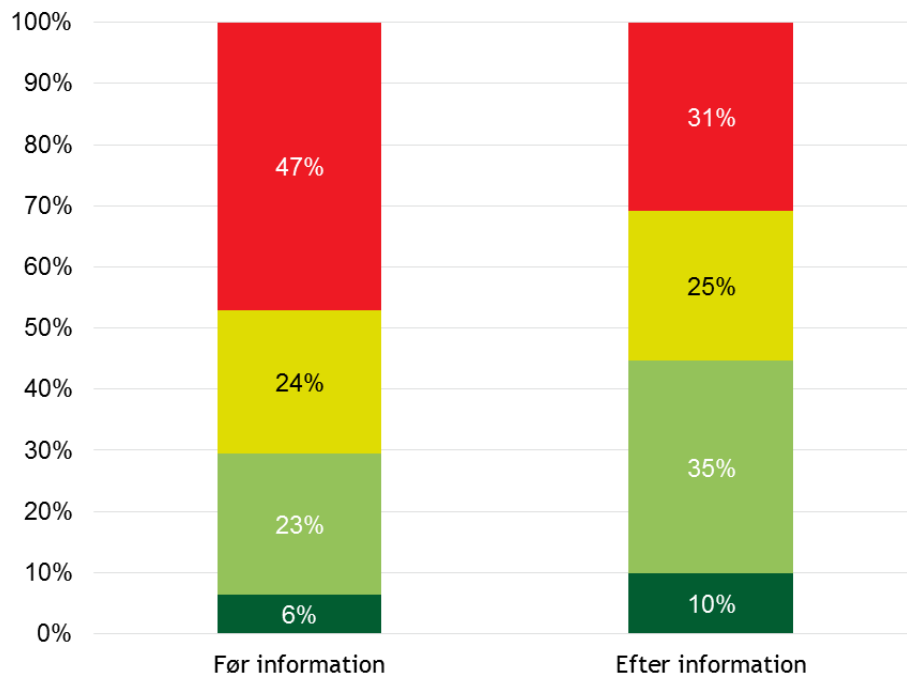

Det Centrale Handicapråd

ER DET ET SPØRGSMÅL OM VIDEN?

”Tror du, at en person, som har ADHD, og som i øvrigt minder om dig selv med hensyn til uddannelse, erfaring, alder og køn, vil kunne varetage dit job?”

Information: ”Mennesker med ADHD kan få hjælp i form af bl.a. medicin og samtalerapi. Medicinen kan mindske uopmærksomhed, hyperaktivitet og impulsivitet.”

- Nej, det ville ikke være muligt
- Ja, med større justeringer i arbejdsforhold
- Ja, med mindre justeringer i arbejdsforhold
- Ja, uden justeringer

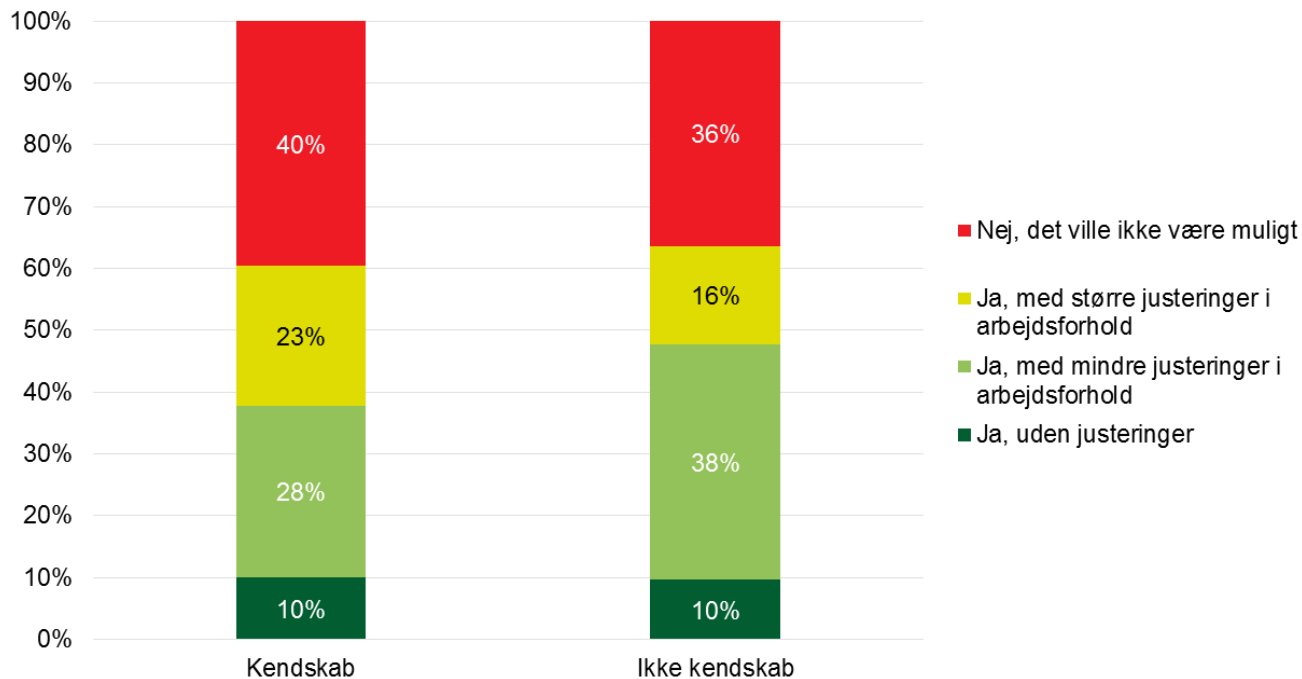
#DCHårsmøde2015

Det Centrale Handicapråd

GØR DET EN FORSKEL, OM MAN KENDER NOGEN MED HANDICAP?

Tror du, at en person, som har et handicap, og som i øvrigt minder om dig selv med hensyn til uddannelse, erfaring, alder og køn, vil kunne varetage dit job?

#DCHårsmøde2015

Det Centrale Handicapråd

AFSTEMNING: ER DER FLEST FORDOMME OM FYSISKE ELLER PSYKISKE HANDICAP I FORHOLD TIL BESKÆFTIGELSE?

1. Mange flere fordomme om psykiske handicap.
2. Lidt flere fordomme om psykiske handicap.
3. Der er ingen forskel.
4. Lidt flere fordomme om fysiske handicap.
5. Mange flere fordomme om fysiske handicap.

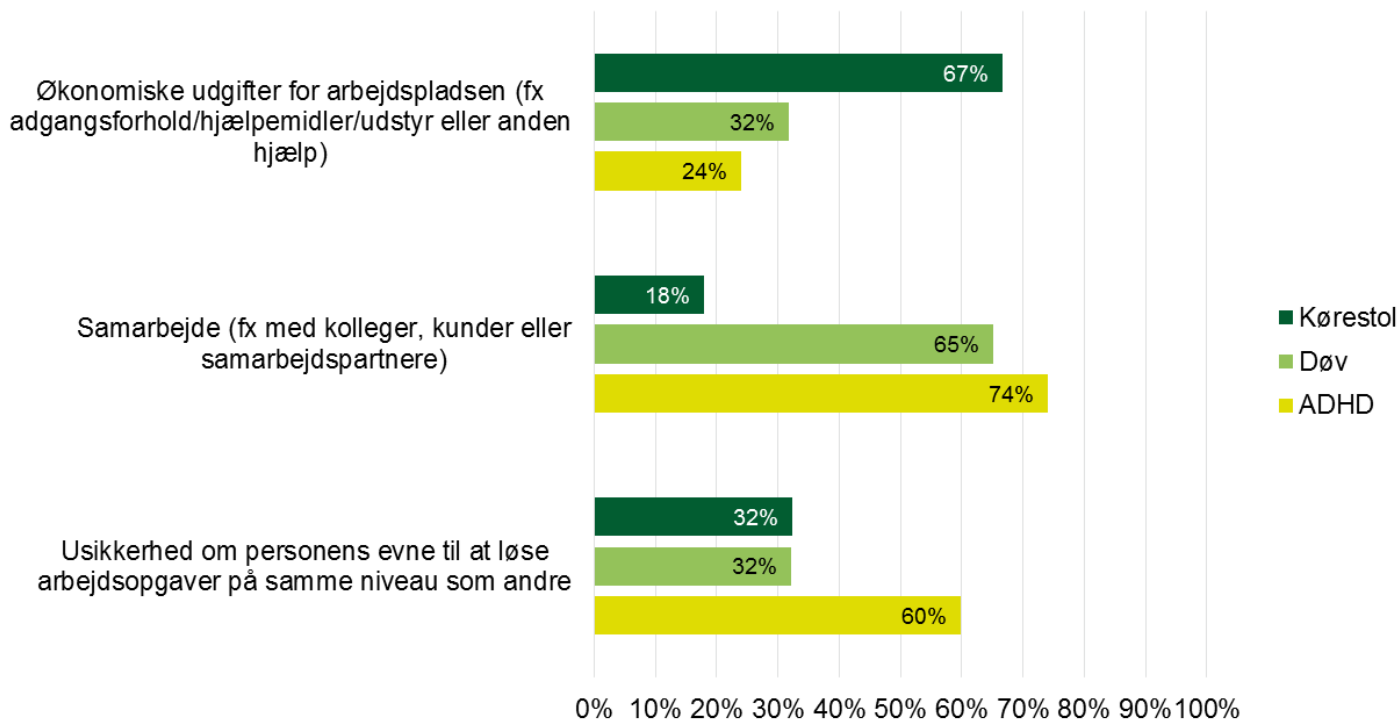
HVAD SIGER UNDERSØGELSEN?

- Der blev spurgt til syv udfordringer:
  - Økonomiske udgifter, samarbejde, det sociale fællesskab, fravær, fordomme, evne til at gøre en ekstra indsats og evne til at løse opgaver på samme niveau som andre.
- På **fem ud af syv** spørgsmål var der flere, der så en barriere for ADHD gruppen end de to andre – særligt vedrørende det sociale fællesskab og kundekontakt.
- Men "kun" **61 procent** mener, ADHD-gruppen har dårligere muligheder for beskæftigelse end personer uden handicap, mens det er **over 75 procent** for de andre grupper.

UDFORDRINGER AFHÆNGER AF HANDICAP

Andel der mener noget i høj eller i nogen grad er en udfordring
Disse tre udfordringer scorer højest af syv for den samlede gruppe:

Men folk ser færre udfordringer på egen arbejdsplads. Her var kun 40 procent bekymret for økonomien ved en kørestolsbruger

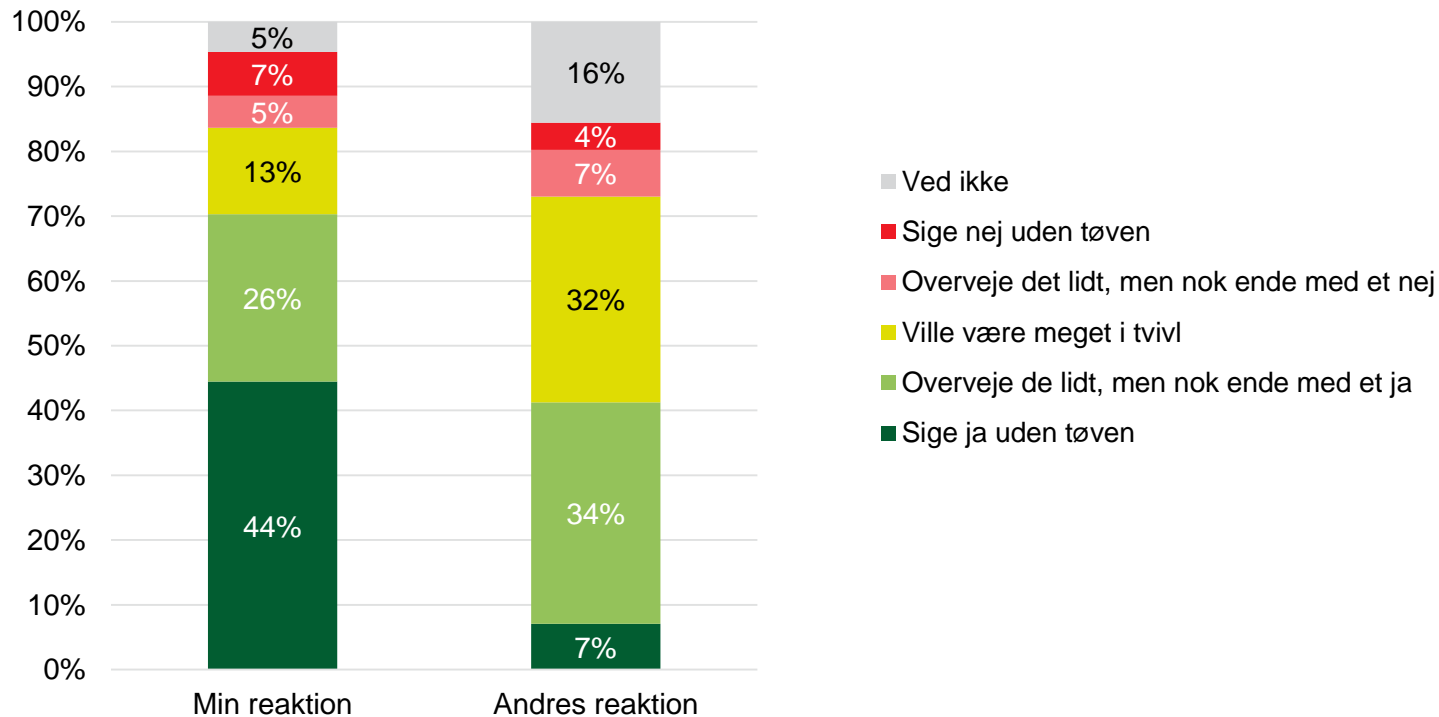
#DCHårsmøde2015

Det Centrale Handicapråd

FORVENTER VI, AT ANDRE ER MERE FORDOMSFULDE?

Reaktion på tilbud om at arbejde sammen med en fuldt kvalificeret person med handicap – egen reaktion, og hvad man forventer af andre

#DCHårsmøde2015

Det Centrale Handicapråd

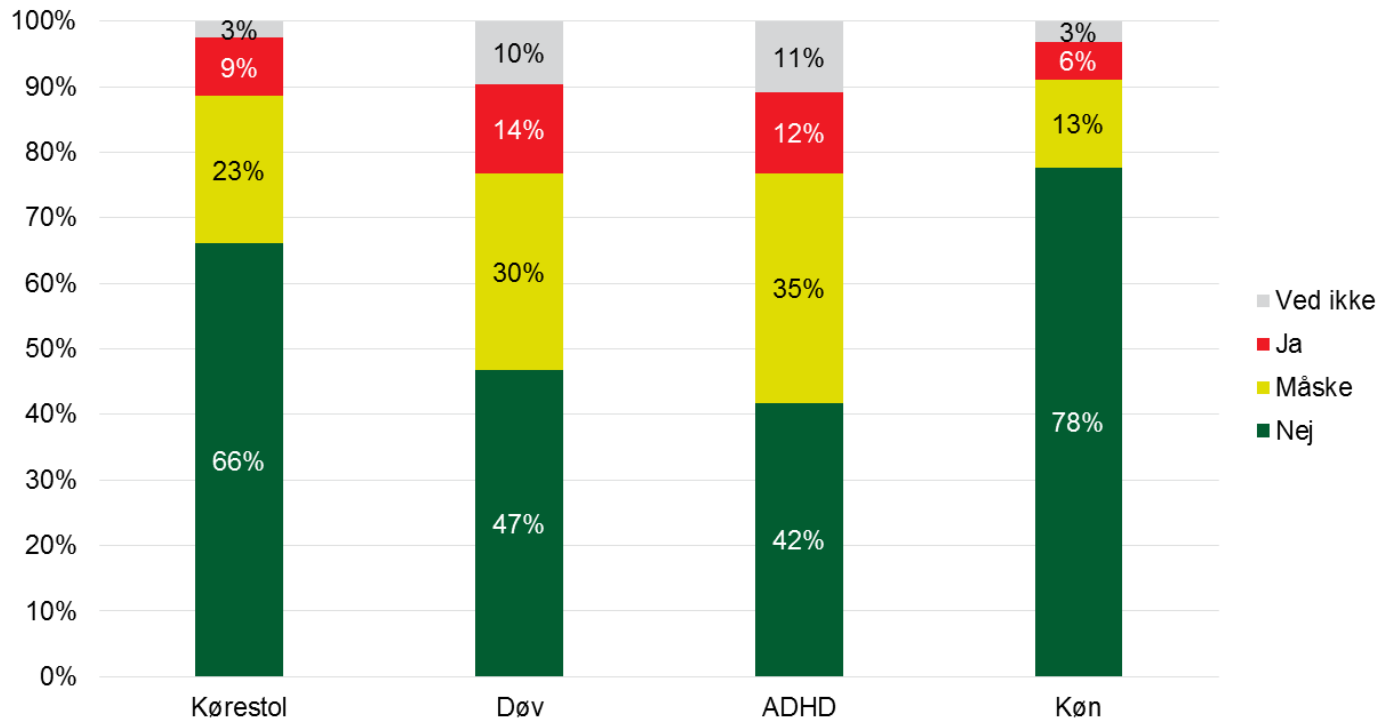
AFSTEMNING: ER DET ACCEPTABELT, HVIS FOR EKSEMPEL EN PERSON MED ADHD HAR LAVERE SANDSYNLIGHED FOR AT BLIVE ANSAT END EN ANDEN KANDIDAT MED SAMME KVALIFIKATIONER?

1. Ja
2. Måske
3. Nej
4. Ved ikke

HVAD SIGER UNDERSØGELSEN?

Er det efter din mening acceptabelt, hvis en person med nedenstående karakteristika har lavere sandsynlighed for at blive ansat end en anden kandidat med samme kvalifikationer?

#DCHårsmøde2015

Det Centrale Handicapråd

SPØRGSMÅL TIL OVERVEJELSE

Hvis du skulle vælge ét resultat i forhold til beskæftigelse, som der skal handles på, hvad skulle det så være?

- Mange finder det acceptabelt, at man har lavere sandsynlighed for at blive ansat på grund af et handicap.
- Mange er skeptiske i forhold til personer med psykiske handicap som ADHD.
- Mange er skeptiske i forhold til kvalificerede personer med handicaps evne til at varetage et job.
- Mange er skeptiske i forhold til samarbejde med personer med handicap.
- Viden om compensation kan mindske skepsis om evne til at varetage et job.
- Vi forventer, at andre er mere skeptiske, end vi selv er.

UDDANNELSE

#DCHårsmøde2015

Det Centrale Handicapråd

STATUS FOR UDDANNELSE

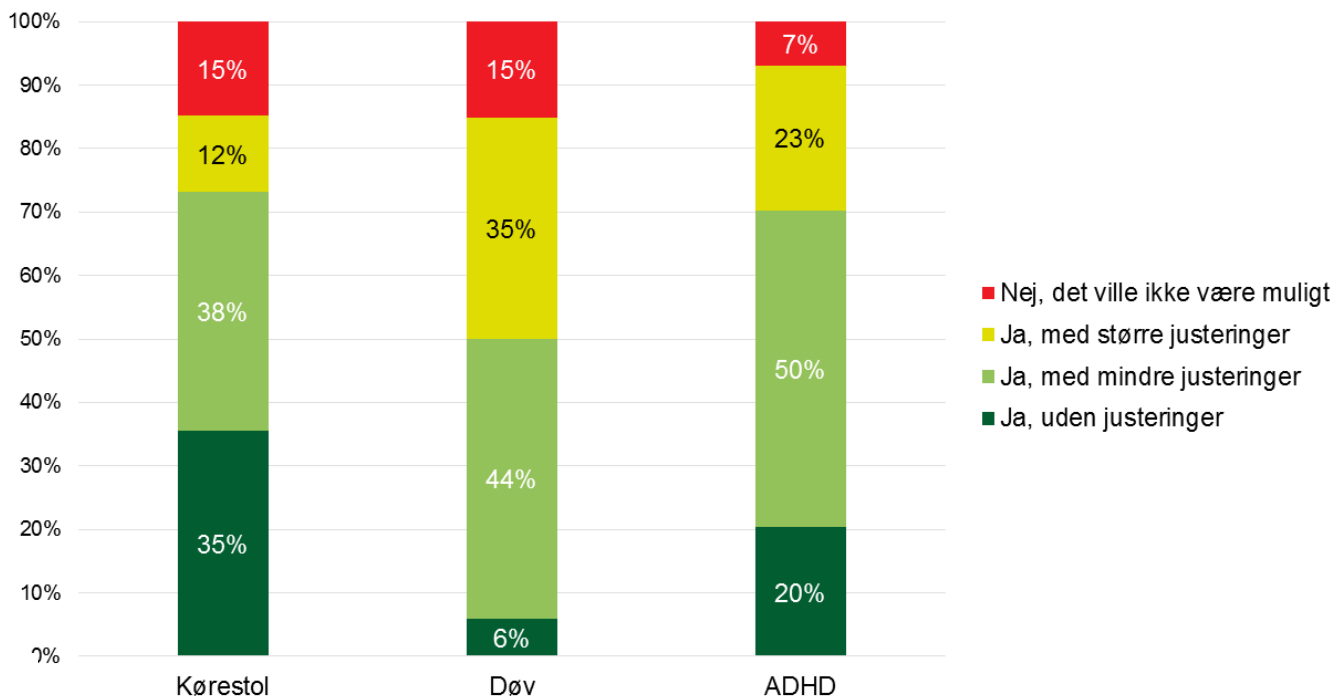
	Med handicap	Uden
Ingen kompetencegivende uddannelse	45,6	39,0
Erhvervsuddannelse	35,5	31,9
Kort videregående uddannelse	3,7	4,1
Mellemlang videregående uddannelse	11,7	16,0
Lang videregående uddannelse	3,4	9,0

NB: Uddannelsesniveaueet for personer med handicap er nok overvurderet, fordi tallene er baseret på en survey

UDDANNELSE ER MULIG MED JUSTERINGER

Tror du, at en person med dette handicap, og som i øvrigt minder om dig selv med hensyn til alder og køn, ville kunne gennemføre din seneste eller nuværende uddannelse?

#DCHårsmøde2015

Det Centrale Handicapråd

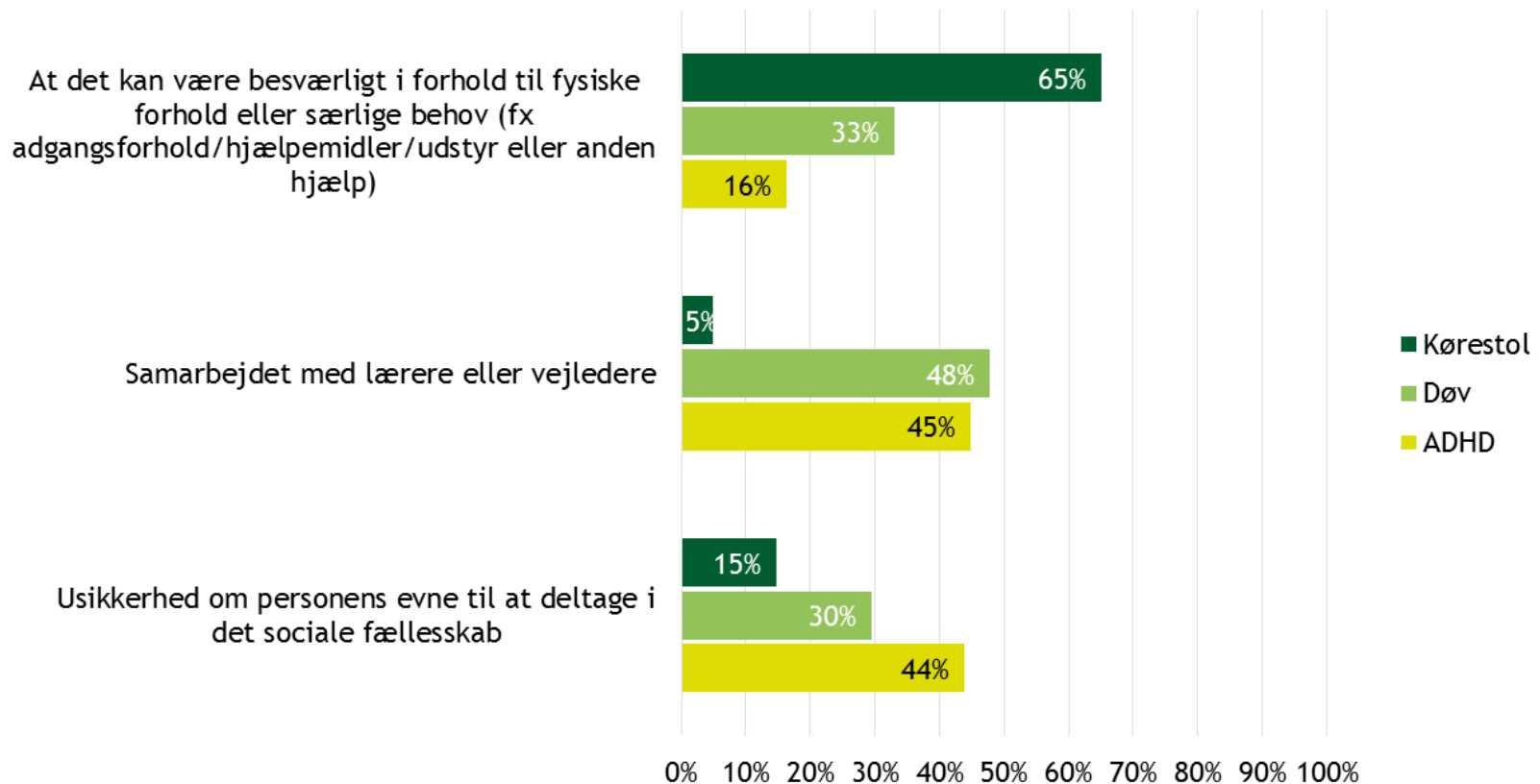
AFSTEMNING: TROR I SVARPERSONERNES VURDERING ER REALISTISK?

1. Ja.
2. Nej, der er generelt bedre muligheder, end de siger.
3. Nej, der er generelt dårligere muligheder, end de siger.
4. Nej, de vurderer nogle for højt, andre for lavt.

DE STØRSTE UDFORDRINGER FOR UDDANNELSE

Andel der mener noget i høj eller i nogen grad er en udfordring
Disse tre udfordringer scorer højest af syv for den samlede gruppe:

#DCHårsmøde2015

Det Centrale Handicapråd

DE STØRSTE UDFORDRINGER FOR UDDANNELSE

- Flere spørgsmål viser markant større skepsis i forhold til ADHD gruppen end de øvrige grupper.
- Op mod en fjerdedel ser fordomme mod handicappede som en udfordring.
- Til gengæld er meget få bekymrede for døve og kørestolsbrugeres fravær og evne til at gøre en ekstra indsats.

POSITIVE FORVENTNINGER TIL GRUPPEARBEJDE, MEN UDFORDRINGER FOR DØVE

Forestil dig, at der i klassen/på holdet er en person med dette handicap, som i øvrigt minder om dig selv med hensyn til alder og køn. Tror du, at denne person kunne indgå på lige fod i din gruppe?

#DCHårsmøde2015

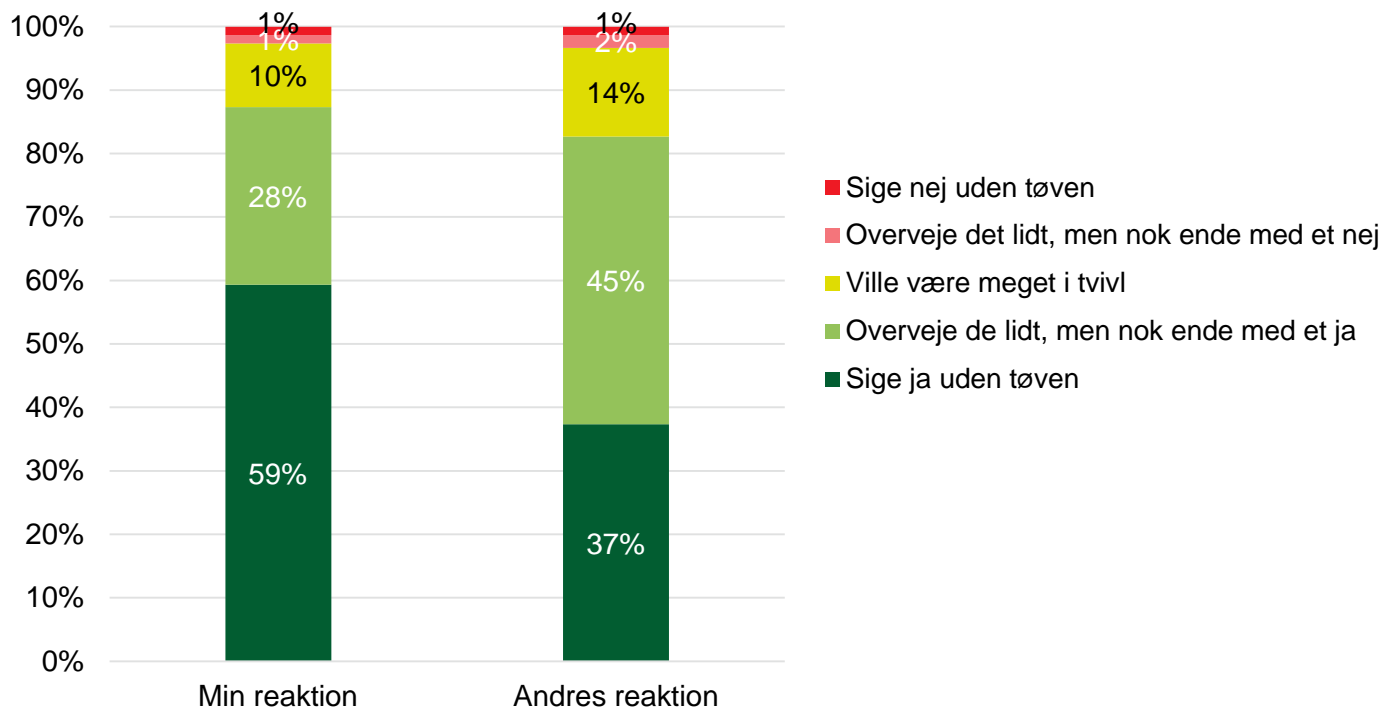

Det Centrale Handicapråd

FÅ VILLE SIGE NEJ TIL GRUPPE PÅ GRUND AF HANDICAP

Hvad ville du sige til, at en person med dette handicap spurgte, om han/hun kunne være med i din gruppe?

#DCHårsmøde2015

Det Centrale Handicapråd

IMØDEKOMMENDE UNDERVISERE

- Vi har spurgt alle, der underviser i forbindelse med deres arbejde om undervisningssituationen i forhold til de tre handicapgrupper.
- Der er en vis tvivl, om personerne med handicap kunne få samme udbytte af undervisningen som andre.
- Men langt de fleste ville være villige til – i større eller mindre grad – at tilpasse undervisningen.

SPØRGSMÅL TIL OVERVEJELSE

Hvis du skulle vælge ét resultat i forhold til uddannelse, som der skal handles på, hvad skulle det så være?

- Op mod en fjerdedel ser fordomme som en barriere
- Stor bekymring i forhold til ADHD
- Udfordringer for døve i forhold til gruppearbejde
- Undervisere er noget i tvivl om udbyttet for personer med handicap

SOCIALT LIV

#DCHårsmøde2015

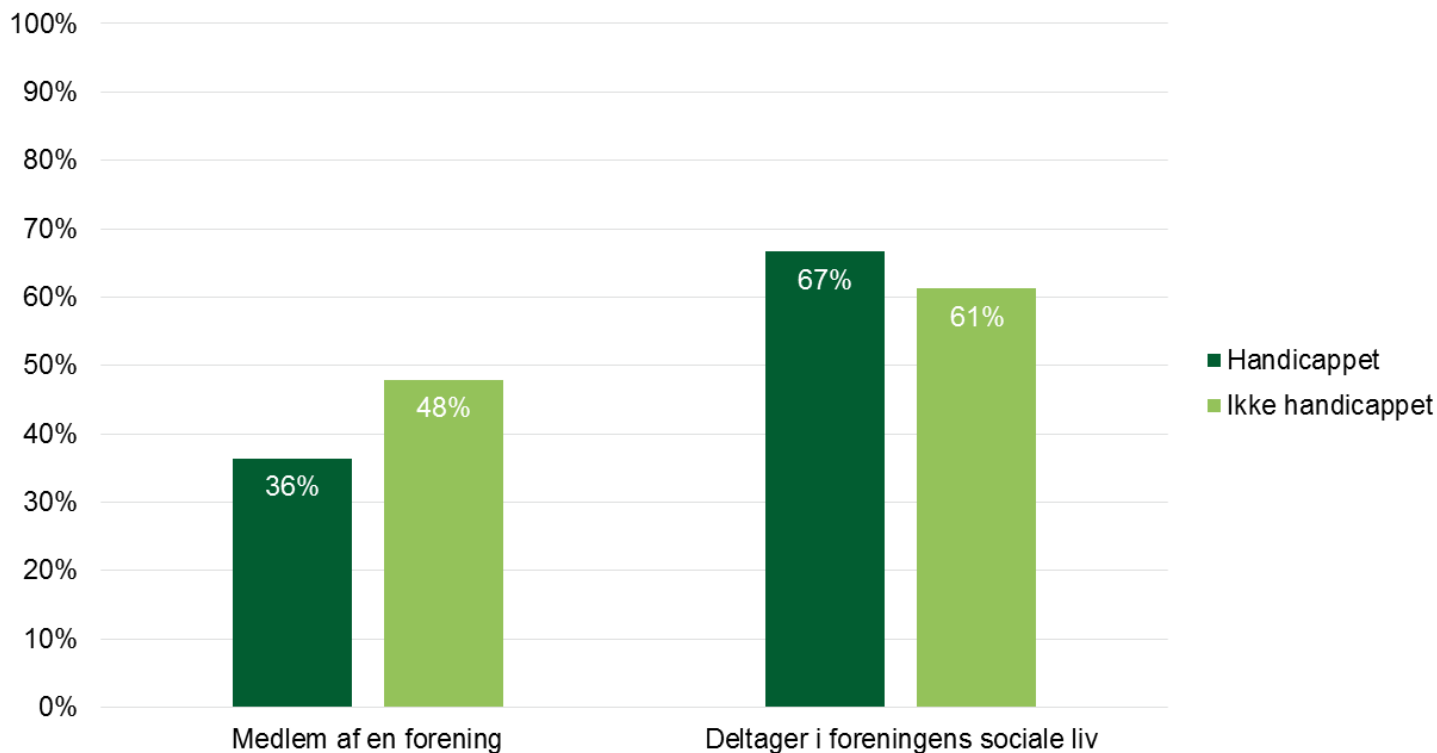
Det Centrale Handicapråd

STATUS FOR SOCIALT LIV

- Blandt personer uden handicap går godt 40 procent på cafe, i biografen eller lignende ugentligt eller månedligt. Det gælder kun 23 procent af personer med større fysiske og psykiske handicap. (Kilde: SFI)
- Det er specielt de mindre strukturerede aktiviteter, hvor der er forskel (Kilde: SFI)
- I vores undersøgelse svarer personer uden handicap i gennemsnit, at de brugte 21,4 timer på sociale aktiviteter i den seneste uge. For personer med handicap var tallet 9,2.
- Men der er omtrent lige så mange mennesker med handicap, der laver frivilligt arbejde, som mennesker uden handicap.

FÆRRE MED HANDICAP ER MED I EN FORENING, MEN MEDLEMMER MED HANDICAP DELTAGER MERE SOCIALT

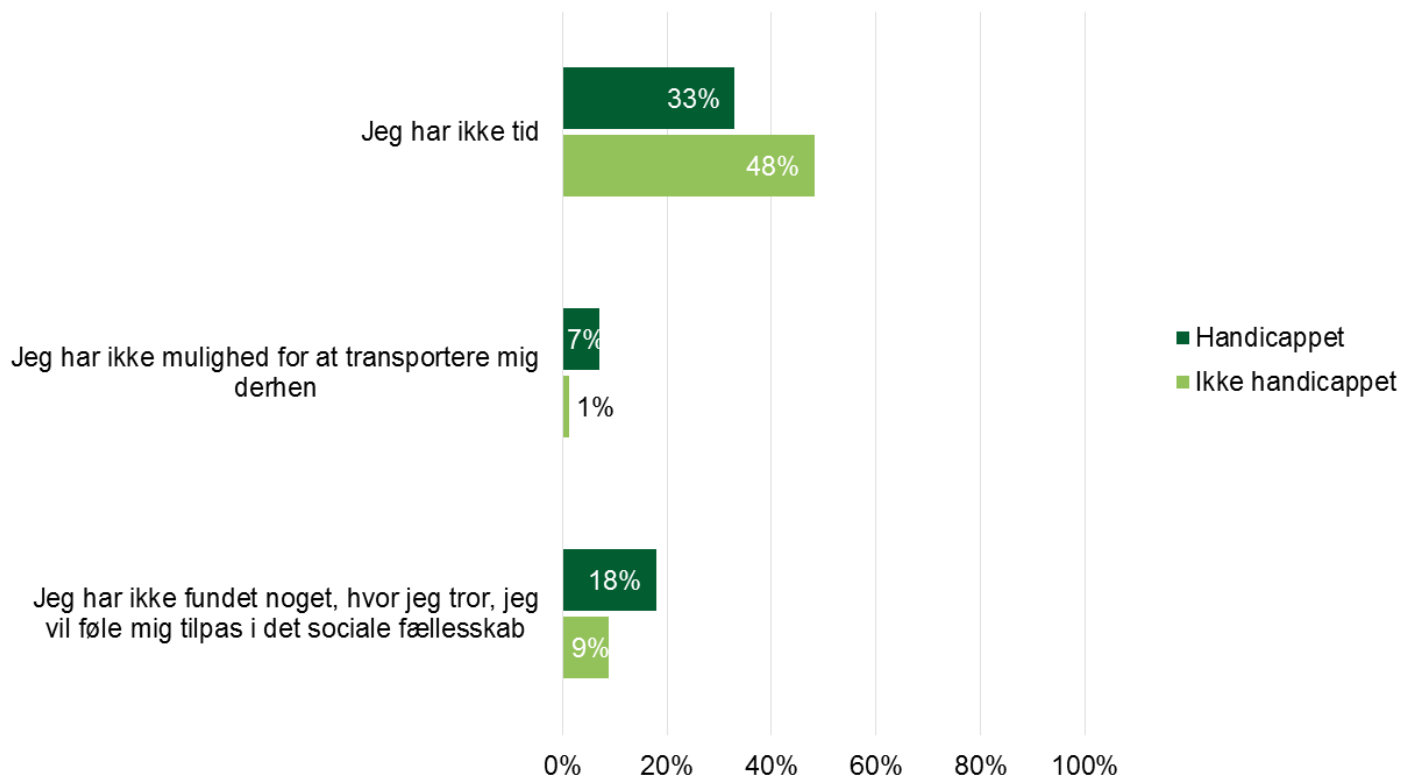
#DCHårsmøde2015

Det Centrale Handicapråd

FORSKELLE PÅ GRUNDE TIL IKKE AT DELTAGE

Hvorfor går du ikke til noget i en klub eller forening?
(Udvalgte begrundelser)

#DCHårsmøde2015

Det Centrale Handicapråd

AFSTEMNING: HVAD BETYDER MEST FOR, OM DER ER BARRIERER FOR PERSONER MED HANDICAPS DELTAGELSE I DET SOCIALE FÆLLESSKAB?

1. Om aktiviteten, man er sammen om, kræver større eller mindre tilpasning i forhold til et handicap.
2. Om personerne kender til hinanden på forhånd.
3. Om gruppen er sammen for sig selv eller ude blandt andre (fx på en café)?

ANNA OG PETER

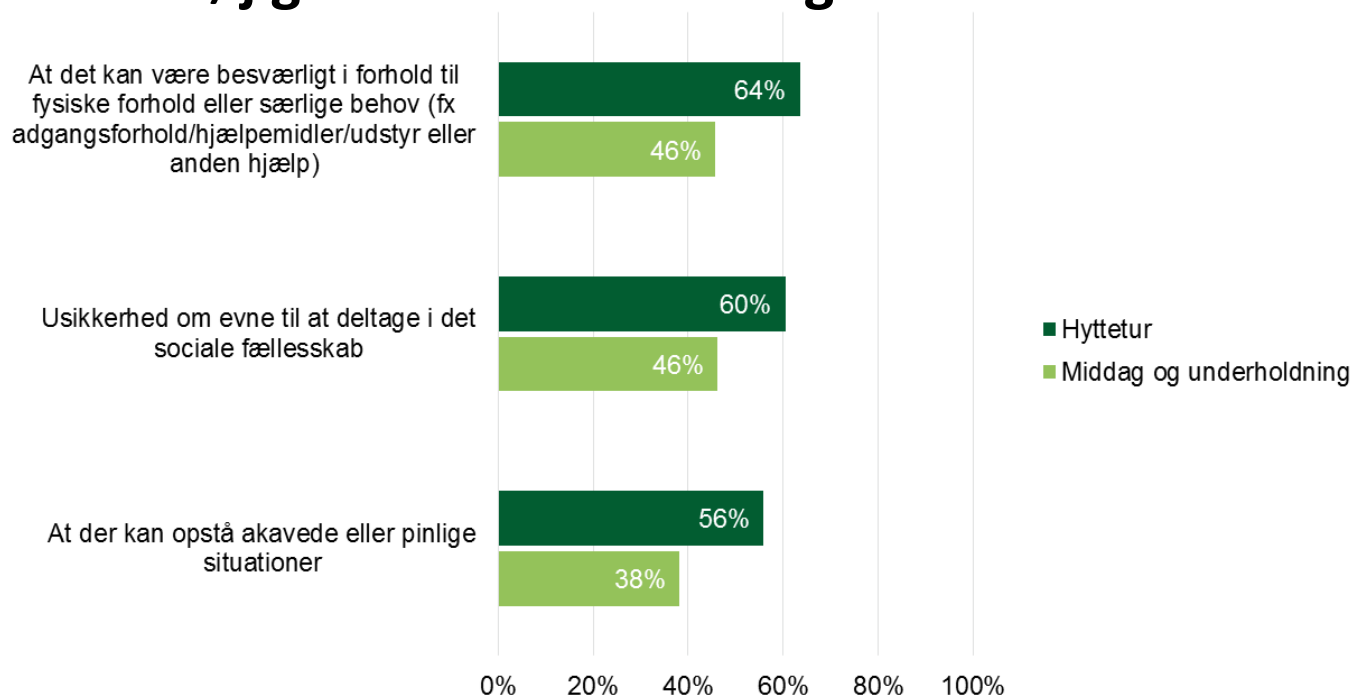
Vi beskrev to fiktive situationer for svarpersonerne

- Forestil dig, at du er spejder, og i weekenden skal I på hyttetur. Anna, som også er spejder, og som sidder i kørestol/er døv/har ADHD, skal med. Nogle af de bedste aktiviteter, når I er på hyttetur, er natteløb, sang ved bålet og samarbejdsøvelser. Du overvejer nu, hvordan det vil gå Anna på hytteturen.
- I weekenden er i en gruppe på 5 venner, som skal ud at spise og derefter ind og se jeres yndlingsunderholdning (standup, biograf, foredrag, koncert eller lignende). En af vennerne vil gerne have sin bror, Peter, med, som I alle sammen kender godt. Han sidder i kørestol/er døv/har ADHD. I hvor høj grad ville du bekymre dig om følgende?

ANNA MEST UDFORDRET

Andel der svarer at nedenstående i mindre grad, i nogen grad eller i høj grad er en udfordring

NB: Kun omkring én ud af tyve var noget eller meget bekymrede for omgivelsernes reaktion på Peter på cafeen.

#DCHårsmøde2015

Det Centrale Handicapråd

PÅ TVÆRS

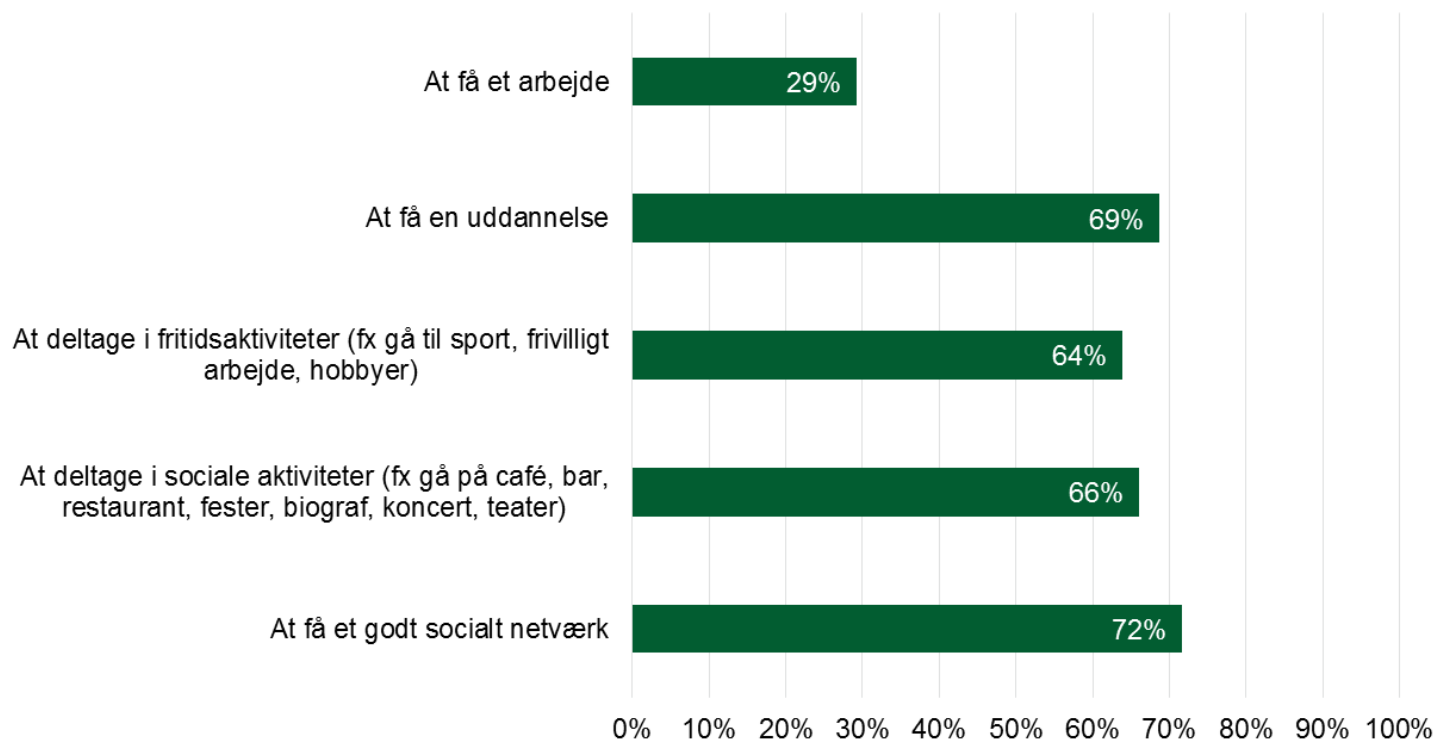
#DCHårsmøde2015

Det Centrale Handicapråd

MULIGHEDER FOR JOB SKILLER SIG NEGATIVT UD

Andel, der mener, at de tre grupper af personer med handicap har (mindst) de samme muligheder for...

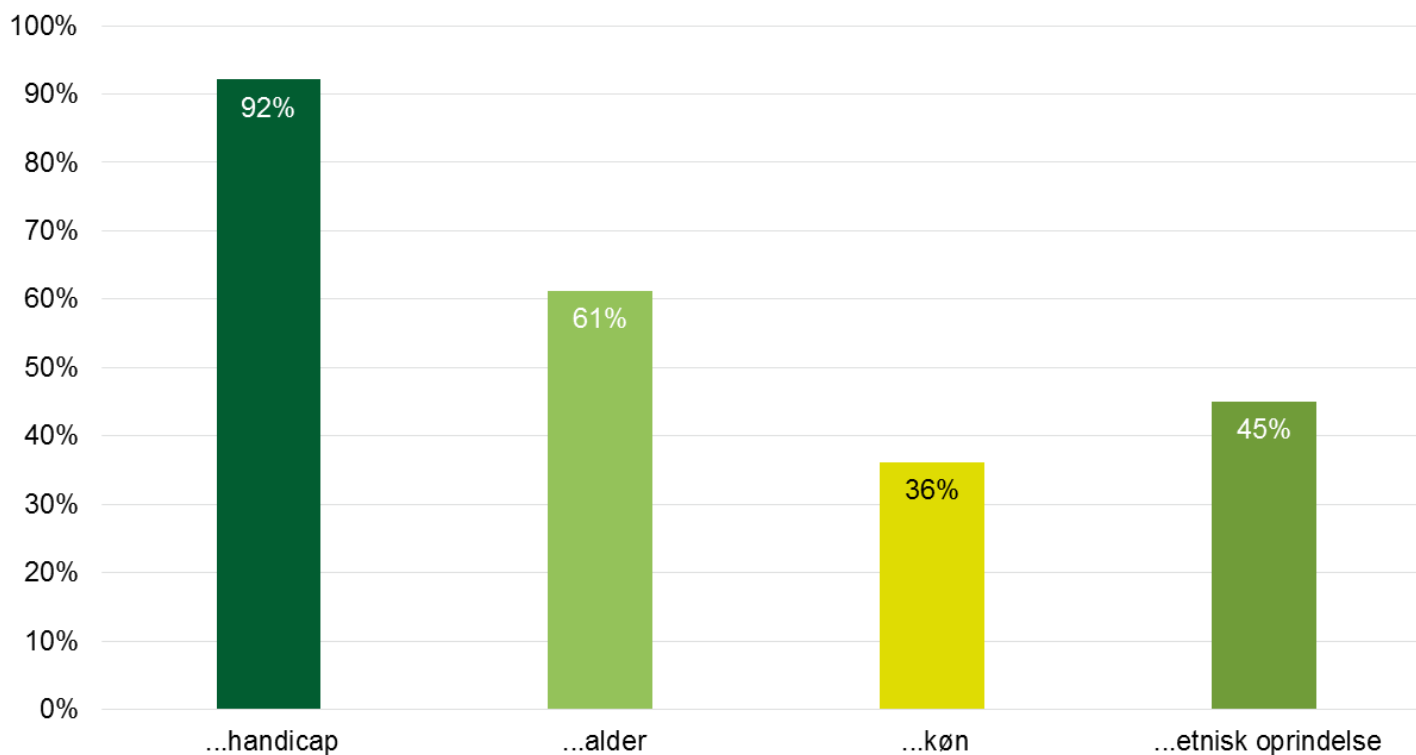
#DCHårsmøde2015

Det Centrale Handicapråd

...OG DET VIL FOLK GERNE GØRE NOGET VED

For at skabe lige muligheder for alle på arbejdsmarkedet kan man overveje specifikke tiltag rettet mod visse grupper. (Andel der er for specifikke tiltag baseret på personens...)

#DCHårsmøde2015

Det Centrale Handicapråd

HVAD GØR VI VED DET?

- I undersøgelse er der et åbent spørgsmål:
” Hvis mulighederne for mennesker med handicap skulle forbedres ved at flytte holdninger og fjerne fordomme hos omgivelserne, hvad tror du så, man kunne gøre? Skriv også gerne hvem, der skulle gøre det.”
- Forslagene er blandede, men de gennemgående temaer er **oplysning, synlighed og åbenhed.**

DISKUSSION OG AFSTEMNING

#DCHårsmøde2015

Det Centrale Handicapråd

HVAD SKAL VI HANDLE PÅ?

Beskæftigelse

- Mange finder det acceptabelt, at man har lavere sandsynlighed for at blive ansat på grund af et handicap.
- Mange er skeptiske i forhold til personer med psykiske handicap som ADHD.
- Mange er skeptiske i forhold til kvalificerede personer med handicaps evne til at varetage et job.
- Mange er skeptiske i forhold til samarbejde med personer med handicap.
- Viden om compensation kan mindske skepsis om evne til at varetage et job.
- Vi forventer, at andre er mere skeptiske, end vi selv er.

Uddannelse

- Op mod en fjerdedel ser fordomme som en barriere.
- Stor bekymring i forhold til ADHD.
- Udfordringer for døve i forhold til gruppearbejde.
- Undervisere er noget i tvivl om udbyttet for personer med handicap.

AFSTEMNING: BESKÆFTIGELSE

Hvis du skulle vælge ét resultat i forhold til beskæftigelse, som der skal handles på, hvad skulle det så være?

- Mange finder det acceptabelt, at man har lavere sandsynlighed for at blive ansat på grund af et handicap.
- Mange er skeptiske i forhold til personer med psykiske handicap som ADHD.
- Mange er skeptiske i forhold til kvalificerede personer med handicaps evne til at varetage et job.
- Mange er skeptiske i forhold til samarbejde med personer med handicap.
- Viden om compensation kan mindske skepsis om evne til at varetage et job.
- Vi forventer, at andre er mere skeptiske, end vi selv er.

AFSTEMNING: UDDANNELSE

Hvis du skulle vælge ét resultat i forhold til uddannelse, som der skal handles på, hvad skulle det så være?

- Op mod en fjerdedel ser fordomme som en barriere.
- Stor bekymring i forhold til ADHD.
- Udfordringer for døve i forhold til gruppearbejde.
- Undervisere er noget i tvivl om udbyttet for personer med handicap.

Det Centrale Handicapråd

TAK FOR HJÆLPEN OG GOD PAUSE

#DCHårsmøde2015